

Analyzing the components of empowerment against social harms and self-regulation learning strategies in the books of Heaven's Gifts in elementary school

Naeimeh Namdari^۱

Minou tabatabaie^۲

Abstracta

The current research was conducted with the aim of analyzing the components of empowerment against social harms and self-regulation learning strategies in the books of Heaven's Gifts of the first and second periods of elementary school. The statistical population of the books of Heaven's gifts of primary level (Heaven's gifts of the second, third, fourth, fifth and sixth grades) was in the academic year ۱۴۰۲-۱۴۰۱, and the content of the above books, which includes text and images, has been analyzed. Due to the limited statistical population, sampling was not done, in the content analysis method, descriptive statistics techniques (frequency and frequency percentage) were used for data analysis. The findings of the content analysis showed that in the reviewed books, the most attention was paid to the sub-components of empowerment against social harms related to economic capital (wealth), social and cognitive strategies, and the sub-components of social harms related to political capital. (power) and metacognitive strategies have been neglected, based on the findings, review and include the sub-components of education and empowerment of students against political harm such as relationism, elimination of competitors, party games and nepotism and the sub-components of metacognitive strategies Such as monitoring and control and planning are considered essential measures for the authors and planners of the textbooks of Heaven's Gifts. **Keywords:** empowerment, social harms, self-regulation learning strategies, gifts from heaven, elementary school.

^۱ Corresponding author: Master's degree, Educational Sciences, Curriculum Planning, Payam Noor University, Tehran, Iran.

^۲ Assistant Professor, Department of Educational Sciences and Psychology, Payam Noor University, Tehran, Iran.

فصلنامه علمی - تخصصی معارف علوم اسلامی و علوم انسانی

سال سوم - بهار ۱۴۰۲ - شماره دوازدهم - ص ۹۹-۱۱۳

واکاوی مؤلفه های توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی در کتب

هدیه های آسمان مقطع ابتدایی

نعیمه نامداری^۱

مینو طباطبایی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف واکاوی مؤلفه های توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی در کتب هدیه های آسمان دوره اول و دوم مقطع ابتدایی انجام شده است. جامعه آماری کتب هدیه های آسمان مقطع ابتدایی (هدیه های آسمان پایه های دوم، سوم، چهارم، پنجم و ششم) در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود و محتوای کتب فوق که شامل متن و تصویر است مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. به علت محدود بودن جامعه آماری نمونه گیری صورت نگرفته است، در روش تحلیل محتوا از تکنیک های آمار توصیفی (فراوانی و درصد فراوانی) برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شده است. یافته های حاصل از تحلیل محتوا نشان داد که در کتاب های مورد بررسی به زیر مؤلفه های توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه اقتصادی (ثروت)، اجتماعی و راهبردهای شناختی بیشترین توجه معطوف شده و زیرمؤلفه های آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه سیاسی (قدرت) و راهبردهای فراشناختی مورد غفلت واقع شده اند، بر اساس یافته های به دست آمده بازنگری و گنجانیدن زیرمؤلفه های آموزش و توانمندسازی دانش آموزان در برابر آسیب های سیاسی مانند رابطه گرایی، حذف رقیب، پارتی بازی و خویشاوندگرایی و زیرمؤلفه های راهبردهای فراشناختی مانند نظارت و کنترل و برنامه ریزی از اقدامات ضروری برای مؤلفان و برنامه ریزان کتاب های درسی هدیه های آسمان قلمداد شده است.

کلیدواژه ها: توانمندسازی، آسیب های اجتماعی، راهبردهای یادگیری خودتنظیمی، هدیه های آسمان، مقطع ابتدایی.

^۱ دانش آموخته کارشناسی ارشد، علوم تربیتی، برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. mail:namdarin.13724@gmail.com

^۲ استادیار گروه علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران.

آموزش و پرورش مهم ترین نهاد اجتماعی است که تأثیر آن در پیشرفت جامعه امری کاملاً محسوس است. از آموزش و پرورش انتظار می رود، به دانش آموزان کمک کند تا لذت پرسیدن و تحلیل و اکتشاف را تجربه کنند، یاد بگیرند که چگونه بیاموزند، با مهارت های زندگی آشنا شوند، برقراری ارتباط با دیگران و کار کردن با آن ها را بیاموزند [۱]. در دنیای پیچیده ی جدید، ابزارهای انحراف و شیوه های آن رشد یافته و زمینه آسیب های اجتماعی^۱ بیش از پیش فراهم شده است، که این امر، نقش و مسئولیت مراکز آموزشی و پرورشی را بسیار با اهمیت ساخته است [۲]. یکی از نگرانی های عصر حاضر که مراکز آموزشی و مدارس را مورد تهدید جدی قرار داده و به یکی از چالش های متولیان و دست اندرکاران امر آموزش و تربیت تبدیل شده است، آسیب های اجتماعی است که دانش آموزان را در معرض خطرهای جدی قرار داده است [۳]. آسیب اجتماعی پدیده ای است اجتماعی، چرا که زاینده ی جامعه و اجتماع است و ناشی از نوعی اختلال کارکردی و بی نظمی در ابعاد اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نظام اجتماعی می باشد. همچنین پدیده ای نسبی است؛ زیرا از جامعه ای به جامعه ای دیگر و از زمانی به زمان دیگر در یک جامعه تفاوت دارد که دلیل آن ویژگی های فرهنگی متمایز و منحصر به فرد هر جامعه است [۴]. عبداللهی (۱۳۹۴) [۵] آسیب اجتماعی را اینگونه تعریف می کند؛ به هر نوع عمل فردی یا جمعی اطلاق می شود که در چارچوب اصول اخلاقی و قواعد عام جمعی رسمی و غیر رسمی جامعه محل کنشگران قرار نمی گیرد و در نتیجه با منع قانونی و یا قبح اخلاقی و اجتماعی رو به رو می گردد. گسترش روزافزون آسیب های اجتماعی (ترک تحصیل، فرار از مدرسه، اعتیاد، سرقت، شیوع انحرافات اخلاقی و...) به ویژه در سال ها اخیر در بین دانش آموزان و همچنین شیوع آسیب های آشکار و پنهان، افزایش قابل توجه بزهکاری ها و کج روی های اجتماعی و آلودگی های اخلاقی، اهمیت نهاد آموزش و پرورش را در زمینه ی پیشگیری از آسیب ها را بیش از پیش آشکار ساخته است [۶]. در این بین شیوع آسیب های اجتماعی میان جمعیت دانش آموزی کشور که طیف وسیعی از کودکان و نوجوانان را در بر می گیرد، کم نیست. مطالعات صورت گرفته در داخل کشور نشان می دهد که در حال حاضر رفتار پرخطر در میان پسران در مقطع متوسطه اول ۱۹/۷ درصد و خشم بالا در میان دختران ۱۹/۶ درصد است که این ارقام نشان می دهد وضعیت خوبی وجود ندارد [۷]. پژوهش هایی نشان داده اند که آسیب های اجتماعی نظیر اعتیاد، خشونت خانگی و اجتماعی از عوامل زمینه ساز اختلالات روانی هستند [۸]. بی شک نمی توان تمامی عوامل را حذف کرد یا از بین برد، اما با توانمندسازی^۲ دانش آموزان می شود، آگاهانه به مقابله با آسیب ها و مسائل پیش روی آنان پرداخت [۹]. توانمند سازی در راستای پیشگیری از آسیب های اجتماعی را فرایندی می دانند که طی آن مجموعه اقدامات با هدف بازتوانی و قادر سازی افراد و گروه های در معرض آسیب و افراد آسیب دیده ی اجتماعی و خانواده آنان انجام می شود تا با کسب استقلال نسبی به زندگی سالم و مناسب در جامعه ادامه دهند، به گونه ای که امکان بازگشت مجدد آن ها به آسیب های اجتماعی وجود نداشته باشد یا به حداقل رسانده شود و از گرایش سایر افراد مرتبط با آن ها به آسیب های اجتماعی جلوگیری کند [۱۰]. روانشناسان در دهه های اخیر، در بررسی اختلالات رفتاری و انحرافات اجتماعی به این نتیجه رسیده اند که بسیاری از اختلالات و آسیب ها در ناتوانی افراد نسبت به تحلیل صحیح مسائل شخصی، عدم احساس کنترل، کفایت برای روبرویی با موقعیت های دشوار و عدم آمادگی برای حل مشکلات زندگی به شیوه مناسب، ریشه دارد [۱۱]. خودتنظیمی مفهوم نسبتاً جدیدی از انگیزش می باشد که در رفتار فراگیرانی که به طور منظمی تمایل به رسیدن به اهداف یادگیری از خود نشان می دهند دیده می شود و این دسته از دانش آموزان بر تکالیف یادگیری خود تفکر و نظارت دارند [۱۲]. راهبردهای یادگیری خودتنظیمی^۳ از مقوله های مطرح در پژوهش های اخیر روانشناسی تربیتی است که به نقش فرد در هدایت یادگیری خویش توجه دارد. بندورا^۴ این سازه را مطرح کرد. براساس نظریه سه وجهی بندورا مبنای راهبردهای خودتنظیمی، شناخت اجتماعی است [۱۳]. فوس و بامیستر^۵ (۲۰۰۴) [۱۴] خودتنظیمی را توانایی برای کنترل بر روی تفکرات، احساسات، انگیزش و عملکرد وظیفه در رابطه با معیارهای مورد نظر تعریف کرده اند. به عقیده ی زیمرمن^۶ (۱۹۸۶) [۱۵] که یکی از نظریه پردازان نظریه شناختی - اجتماعی می باشد، یادگیری خود تنظیمی نوعی از یادگیری است که در آن فراگیران به جای اینکه جهت کسب اطلاعات و مهارت ها به معلمان، والدین و یا دیگر عوامل آموزشی وابسته باشند،

شخصا تلاش های خود را شروع و هدایت می نمایند. به بیان دیگر به نظر زیمرمن، خود تنظیمی در یادگیری به معنای مشارکت فعال فراگیر از نظر رفتاری، انگیزشی، شناختی و فراشناختی در فرآیند یادگیری جهت به حداکثر رساندن میزان یادگیری می باشد. سه مقوله ی عمومی از راهبردهای خودتنظیمی شامل راهبردهای شناختی، راهبردهای فراشناختی و راهبردهای کنترل و مدیریت منابع می شود. راهبردهای شناختی شامل فرآیندهایی است که دانش آموزان برای یادگیری، به خاطر سپاری و درک مطلب از آن ها بهره می گیرند و منظور از راهبردهای فراشناختی مجموعه ای از فرآیندهای برنامه ریزی و اصلاح فعالیت های شناختی می باشد [۱۶]. از نظر بعضی از نظریه پردازان خودتنظیمی در یادگیری بخش اعظمی از تفاوت های بین فراگیران موفق و ناموفق را توضیح می دهد؛ به طوری که فراگیران موفق جهت انجام فعالیت ها از راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و الگوهای انگیزشی مانند تلاش جهت دستیابی به موفقیت و فعالیت های چالش برانگیز و تنظیم اهداف بهره می گیرند [۱۷]. و زمانی که با شرایط سخت مواجه می شوند، راهی برای موفقیت پیدا می کنند، همچنین زمانی که به اطلاعاتی احساس نیاز کردند دنبال آن رفته و گام های لازم را برای مسلط شدن بر تکالیف بر می دارند و برانجام تکالیف پافشاری می کنند، دست از کوشش بر نمی دارند و به صورت فعال و با انگیزه در تکالیف درگیر می شوند [۱۸].

یافته های پژوهش های انجام شده در چند سال گذشته در زمینه خودتنظیمی از جمله پژوهش های فانتن^۷ و همکاران [۱۹] نشان می دهد که دانش آموزان موفق و خود تنظیم دارای ویژگی هایی مانند انگیزش درونی و باورهای خود بسندگی اند. همچنین آشر و پاچار^۸ [۲۰] پژوهشی با عنوان "نقش راهبردهای یادگیری خودتنظیمی در موفقیت تحصیلی و انگیزش دانش آموزان" انجام دادند و نتایج یافته ها نشان داد که باورهای دانش آموزان در خصوص دارا بودن راهبردهای یادگیری و خودتنظیمی در موفقیت تحصیلی و انگیزش دانش آموزان نقشی برجسته دارد. اکسان^۹ [۲۱] نیز در پژوهش خود دریافت که ضعف در مهارت های خود تنظیمی باعث انگیزش پایین و کاهش یادگیری می شود. همچنین شارپ^{۱۰} [۲۲] در پژوهشی به این نتیجه رسید که آموزش راهبردهای خودتنظیمی به دانش آموزان سبب بهبود انگیزه آموختن در آن ها می گردد. بنابراین اگر بر پایه ی نظریه ی صاحب نظران به این باور برسیم که آموزش و پرورش در پیشگیری و کنترل آسیب های اجتماعی نقش بسزایی دارد باید اجزای مدرسه را مدنظر قرار داده و به مدرسه نگاه سیستمی داشته باشیم. یکی از اجزای این سیستم برنامه ی درسی است، که به عنوان محتوایی که می تواند مورد توجه ویژه و کمک کننده باشد و نقش آن در کاهش و پیشگیری از آسیب های اجتماعی انکار ناپذیر است [۲۳]. لذا بررسی و تحلیل کتب درسی در این خصوص موثر بوده و قطعاً طراحان و برنامه ریزان از نتایج آن ها استفاده خواهند کرد. مفاهیم کتاب هدیه های آسمان، به همراه ارزش های کلیدی و آموزش مهارت های زندگی، سعی در رساندن دانش آموزان به مقصد غایی این حوزه یعنی شکوفایی فطرت و و تربیت انسان های شایسته را دارد. سنگریزه و همکاران [۲۴] در پژوهشی با عنوان "عوامل موثر بر توانمندسازی مدارس با تاکید بر نظام مراقبت اجتماعی دانش آموزان"، بر چهار عامل توانمندسازی مدارس تاکید کردند. فرآیندها (توسعه برنامه های فرهنگی و تربیتی، اصلاح نحوه، زمان و مکان در برنامه درسی، مشارکت والدین، آموزش مهارت های زندگی، آموزش خود مراقبتی)، زیرساخت ها (تعداد کلاس ها، فضای ورزشی مناسب، توسعه عدالت آموزشی و...)، عوامل داخلی (وجود خدمات مشاوره ای برای دانش آموزان در زمینه مسائل اجتماعی، محتوای آموزشی مناسب، افزایش انگیزه معلمان و کارکنان مدرسه) و عوامل خارجی (استفاده از تبلیغات صدا و سیما، تخصیص بودجه مناسب، تشکیل اداره اجرایی. بهابادی و همکاران [۲۵] دریافتند که آموزش مهارت های زندگی بر کاهش آسیب های اجتماعی و روانی دانش آموزان موثر می باشد و بر میزان خشونت، اعتیاد به سیگار، استرس و هیجان دانش آموزان متوسطه اول موثر بوده و سبب کاهش میزان هر یک از مولفه های فوق در گروه آزمایش گردیده است. مهرجو و همکاران [۲۶] در پژوهشی با عنوان "مطالعه ی الگوها و روش های توانمندسازی کودکان دوره ی پیش دبستانی برای مقابله با آسیب های اجتماعی" دو الگوی کلی افزایش توانمندی فردی و شخصی کودکان و ارتقای مهارت های زندگی و اجتماعی را پیشنهاد کردند؛ که برای الگوی اول روش های آموزش و تقویت خودآگاهی و شناخت خود، توانمندسازی روان شناختی کودکان و آموزش باورها و ارزش های دینی و برای الگوی دوم روش های آموزش مهارت های زندگی و آموزش مهارت های اجتماعی مطرح شده است. جلیل زاده و زارعی [۲۷] به بررسی اثربخشی آموزش راهبردهای خودتنظیمی بر انگیزش تحصیلی و اضطراب امتحان در دانش آموزان پرداختند و نتایج پژوهش

نشان داد که تفاوت معناداری بین دانش آموزان گروه کنترل و آزمایش در هر سه خرده مقیاس انگیزش تحصیلی (درونی، بیرونی و بی انگیزشی) وجود دارد و این بدین معناست که آموزش راهبردهای خودتنظیمی تاثیر معناداری بر انگیزش تحصیلی دانش آموزان داشته است. میرحسینی، لواسانی، حجازی و داودی [۲۸] در تحقیقی به بررسی اثربخشی آموزش مهارت های یادگیری خودتنظیمی در مولفه های انگیزشی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان دبستانی پرداختند که نتایج پژوهش نشان داد که آموزش راهبردهای یادگیری خود تنظیمی بر انگیزش تحصیلی دانش آموزان اثر معناداری داشته است. روحانی و مرادی [۲۹] پژوهشی با عنوان "اثربخشی آموزش راهبردهای خود تنظیمی بر خودکارآمدی انگیزش و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پسر دوره متوسطه دوم شهرستان اصفهان" را انجام دادند که نتایج پژوهش حاکی از آن بود که آموزش راهبردهای خودتنظیمی تاثیر مثبت و معناداری بر انگیزش تحصیلی دانش آموزان داشته است. با توجه به افزایش روزافزون آسیب های اجتماعی در جوامع کنونی، والدین و مدارس کوشیده اند راه هایی را برای پیشگیری از آسیب های اجتماعی و توانمندسازی و آگاهی دانش آموزان بیابند. در همین راستا پژوهش حاضر کوششی برای جمع آوری و ارائه اطلاعات بیشتر در این زمینه می باشد تا نتایج آن بستر مناسبی برای برنامه ریزی ها و اتخاذ تصمیمات مناسب در این راستا باشد و مداخلات صحیحی را برای فراگیران فراهم آورد. بر همین اساس، این پژوهش با هدف شناخت محتوای کتاب هدیه های آسمان مقطع ابتدایی از نظر توانمندسازی دانش آموزان در برابر آسیب های اجتماعی و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی انجام شده است.

روش پژوهش

در این پژوهش از روش تحلیل محتوای کمی برای توصیف محتوای کتاب های هدیه های آسمان دوره اول و دوم ابتدایی استفاده شده است. تحلیل محتوا یک روش منظم برای توصیف عینی و کمی محتوای کتاب ها و متون برنامه درسی و مقایسه پیام ها و ساختار محتوا با اهداف برنامه درسی بیان شده است [۳۰]. هدف این پژوهش شناخت محتوای کتاب های هدیه های آسمان مقطع ابتدایی از نظر میزان توانمندسازی دانش آموزان در برابر آسیب های اجتماعی و آموزش راهبردهای یادگیری خودتنظیمی است. جامعه آماری شامل مطالعه محتوای کتاب های هدیه های آسمان دوره اول و دوم ابتدایی که در سال ۱۴۰۱ چاپ و توزیع شده اند؛ که در مجموع شامل ۵ جلد کتاب درسی می باشد. حجم نمونه با جامعه آماری برابر است و به علت ماهیت پژوهش نمونه گیری صورت نگرفته است. ابزار گردآوری داده ها در این پژوهش که با روش تحلیل محتوا انجام شده است، سیستم مقوله بندی و کدگذاری متغیرها است و از تکنیک های آمار توصیفی (فراوانی و درصد فراوانی) برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شده است.

مقوله ها:

بر اساس طبقه بندی آسیب های اجتماعی توسط ستوده (۱۳۹۹) [۳۱] آسیب های اجتماعی در چهار خرده نظام، در یکی از چهار گروه زیر قابل طبقه بندی است:

۱. آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه اقتصادی (ثروت): سرقت، تکیه گری، رانت خواری، اختلاس و کلاهبرداری، تخریب منابع و آلوده سازی محیط زیست.

۲. آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه سیاسی (قدرت): رابطه گرایی، پارتی بازی، خویشاوندگرایی، حذف رقیب، ترورشخصیت

۳. آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه اجتماعی (تعهد و منزلت): پرخاشگری و خشونت، خودکشی، جنگ، قتل، فرار از منزل

۴. آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه فرهنگی: نیرنگ و تزویر، دورویی، دروغگویی، بی اعتمادی، گسست فرهنگی

مقوله راهبردهای یادگیری خودتنظیمی

راهبردهای یادگیری خودتنظیمی شامل مولفه های زیر می باشد:

الف) راهبردهای شناختی

۱. تکرار و تمرین (مرور ذهنی)

تکالیف ساده و پایه: چندباراز رو خواندن، چندبار رونویسی، بازگویی مطالب برای چندین بار پشت سر هم، استفاده از تدابیر یادیار

تکالیف پیچیده: خط کشیدن زیر مطالب، انتخاب نکات مهم، برجسته سازی قسمت هایی از کتاب، دونویسی یا کپی کردن مطالب

۲. راهبردهای بسط و گسترش معنایی

تکالیف ساده و پایه: استفاده از واسطه ها، تصویرسازی ذهنی، روش مکان ها، استفاده از کلمه کلید، استفاده از سرواژه ها

تکالیف پیچیده: یادداشت برداری، قیاس گری، بازگو کردن مطالب به زبان خود، علامت گذاری و حاشیه نویسی، آموزش مطالب آموخته شده به دیگران، استفاده از اطلاعات آموخته شده برای حل کردن مسائل، شرح و تفسیر و تحلیل روابط، خلاصه کردن.

۳) سازماندهی

خلاصه سازی مطالب هر فصل به صورت فهرست وار، جداسازی و بازبینی طرح و اشکال هر مطلب، طبقه بندی و دسته بندی

مطالب، جداسازی مطالب اصلی از مطالب فرعی و جزئی

ب) راهبردهای فراشناختی

۱) راهبرد کنترل و نظارت: ارزشیابی از پیشرفت، نظارت بر توجه، طرح سوال هنگام مطالعه، کنترل زمان مطالعه، کنترل سرعت مطالعه

۲) راهبردهای نظم دهی: تعدیل سرعت مطالعه و یادگیری، تغییر راهبردهای یادگیری [۳۲].

۳) برنامه ریزی: تعیین اهداف مطالعه، پیش بینی زمان لازم برای مطالعه، تعیین سرعت مناسب برای مطالعه، تحلیل نحوه برخورد با موضوع یادگیری، تعیین راهبردهای یادگیری شناختی، بهره گیری از فرصت ها [۳۳].

ج) راهبردهای مدیریت منابع: زیمرمن (۲۰۰۲) مدیریت زمان، سازماندهی محیط یادگیری، مدیریت تلاش، استفاده از خود تقویتی [۳۴].

یافته ها

سوال ۱: میزان توجه کتاب های هدیه های آسمان دوره دوم ابتدایی به مؤلفه توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی چگونه است؟

یافته ها نشان داد که میزان توجه کلی کتب هدیه های آسمان دوره اول و دوم ابتدایی به مؤلفه توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی به میزان ۷۹ مورد بوده است، توزیع این میزان از توجه در کتاب های هدیه های آسمان نشان داد که در کتاب پایه دوم به میزان (۲۵/۳۱ درصد)، در کتاب پایه پنجم به میزان (۲۵/۳۱ درصد)، در کتاب پایه چهارم به میزان (۲۰/۲۵ درصد)، در کتاب پایه ششم به میزان (۱۷/۷۲ درصد) و در کتاب پایه سوم به میزان (۱۱/۳۹ درصد) توجه شده است. همچنین نتایج نشان داد به آسیب های

اجتماعی مربوط به سرمایه اقتصادی (ثروت) با میزان (۴۴/۳۰ درصد)، بیشترین توجه و به آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه سیاسی (قدرت) هیچگونه توجهی نشده است.

جدول ۱: توزیع فراوانی مطالب درسی به تفکیک موضوعات کلی مربوط به متغیر توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی

عناوین	فراوانی	درصد
آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه اقتصادی (ثروت)	۳۵	۴۴/۳۰
آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه سیاسی (قدرت)	۰	۰
آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه اجتماعی (تعهد و منزلت)	۳۲	۴۰/۵
آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه فرهنگی	۱۲	۱۵/۱۸

جدول شماره ۲- توزیع فراوانی بر حسب مؤلفه توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی پایه دوم

مؤلفه	فراوانی	درصد	مؤلفه	فراوانی	درصد
سرقت	-	-	پرخاشگری و خشونت	۲	۱۰٪
تکدی گری	-	-	خودکشی	-	-
رانت خواری	-	-	جنگ	۳	۱۵٪
اختلاس و کلاهبرداری	-	-	قتل	-	-
تخریب منابع و آلوده سازی محیط زیست	۱۱	۵۵٪	فرار از منزل	-	-
رابطه گرایی	-	-	نیرنگ و تزویر	-	-
پارتی بازی	-	-	دورویی	-	-
خویشاوندگرایی	-	-	دروغگویی	۴	۲۰٪
حذف رقیب	-	-	بی اعتمادی	-	-
ترور شخصیت	-	-	گسست فرهنگی	-	-

جدول شماره ۳- توزیع فراوانی بر حسب مؤلفه توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی پایه سوم

مؤلفه	فراوانی	درصد	مؤلفه	فراوانی	درصد
سرقت	-	-	پرخاشگری و خشونت	۲	۲۲/۲۲
تکدی گری	-	-	خودکشی	-	-
رانت خواری	-	-	جنگ	۲	۲۲/۲۲
اختلاس و کلاهبرداری	-	-	قتل	-	-
تخریب منابع و آلوده سازی محیط زیست	۳	۳۳/۳۳	فرار از منزل	-	-
رابطه گرایی	-	-	نیرنگ و تزویر	-	-
پارتی بازی	-	-	دورویی	-	-
خویشاوندگرایی	-	-	دروغگویی	۲	۲۲/۲۲
حذف رقیب	-	-	بی اعتمادی	-	-
ترورشخصیت	-	-	گسست فرهنگی	-	-

جدول شماره ۴- توزیع فراوانی بر حسب مؤلفه توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی پایه چهارم

مؤلفه	فراوانی	درصد	مؤلفه	فراوانی	درصد
سرقت	۱	۶/۲۵	پرخاشگری و خشونت	۴	۲۵%
تکدی گری	-	-	خودکشی	-	-
رانت خواری	-	-	جنگ	۲	۱۲/۵
اختلاس و کلاهبرداری	۱	۶/۲۵	قتل	۴	۲۵%
تخریب منابع و آلوده سازی محیط زیست	۳	۱۸/۷۵	فرار از منزل	-	-
رابطه گرایی	-	-	نیرنگ و تزویر	-	-
پارتی بازی	-	-	دورویی	-	-
خویشاوندگرایی	-	-	دروغگویی	۱	۶/۲۵
حذف رقیب	-	-	بی اعتمادی	-	-
ترورشخصیت	-	-	گسست فرهنگی	-	-

جدول شماره ۵- توزیع فراوانی بر حسب مؤلفه توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی پایه پنجم

مؤلفه	فراوانی	درصد	مؤلفه	فراوانی	درصد
سرقت	۶	۳۰٪	پرخاشگری و خشونت	۵	۲۵٪
تکدی گری	-	-	خودکشی	-	-
رانت خواری	۱	۵٪	جنگ	۱	۵٪
اختلاس و کلاهبرداری	-	-	قتل	-	-
تخریب منابع و آلوده سازی محیط زیست	۳	۱۵٪	فرار از منزل	-	-
رابطه گرایی	-	-	نیرنگ و تزویر	۱	۵٪
پارتی بازی	-	-	دورویی	-	-
خویشاوندگرایی	-	-	دروغگویی	۳	۱۵٪
حذف رقیب	-	-	بی اعتمادی	-	-
ترور شخصیت	-	-	گسست فرهنگی	-	-

جدول شماره ۶- توزیع فراوانی بر حسب مؤلفه توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی پایه ششم

مؤلفه	فراوانی	درصد	مؤلفه	فراوانی	درصد
سرقت	-	-	پرخاشگری و خشونت	۳	۴۲/۲۱
تکدی گری	-	-	خودکشی	-	-
رانت خواری	-	-	جنگ	۴	۵۷/۲۸
اختلاس و کلاهبرداری	-	-	قتل	-	-
تخریب منابع و آلوده سازی محیط زیست	۶	۸۵/۴۲	فرار از منزل	-	-
رابطه گرایی	-	-	نیرنگ و تزویر	-	-
پارتی بازی	-	-	دورویی	-	-
خویشاوندگرایی	-	-	دروغگویی	۱	۱۴/۷
حذف رقیب	-	-	بی اعتمادی	-	-
ترور شخصیت	-	-	گسست فرهنگی	-	-

سوال ۲: میزان توجه کتب هدیه های آسمان دوره دوم ابتدایی به مؤلفه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی چگونه است؟

یافته ها نشان داد که میزان توجه کلی کتاب های هدیه های آسمان مقطع ابتدایی به مؤلفه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی به میزان ۱۵۰ مورد بوده است، توزیع این میزان از توجه در کتاب های هدیه های آسمان نشان داد که در کتاب پایه پنجم به میزان (۲۵/۳۳ درصد)، در کتاب پایه سوم به میزان (۲۲ درصد) و در کتاب پایه ششم به میزان (۲۱/۳۳ درصد) در کتاب پایه چهارم به میزان (۱۹/۳۳ درصد) و در کتاب پایه دوم به میزان (۱۲ درصد) توجه شده است. همچنین نتایج نشان داد به راهبردهای شناختی با میزان (۹۰ درصد)، بیشترین توجه و به راهبردهای فراشناختی هیچگونه توجهی نشده است.

جدول ۷: توزیع فراوانی مطالب درسی به تفکیک متغیر راهبردهای یادگیری خودتنظیمی

عناوین	فراوانی	درصد
راهبردهای شناختی	۱۳۵	۹۰٪
راهبردهای فراشناختی	۰	۰
راهبردمدیریت منابع	۱۵	۱۰٪

جدول شماره ۸- توزیع فراوانی بر حسب مؤلفه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی پایه دوم

مؤلفه	فراوانی	درصد	مؤلفه	فراوانی	درصد
تکرار و مرور	-	-	راهبردهای نظم دهی	-	-
بسط و گسترش معنایی	۱۸	۱۰۰٪	مدیریت زمان	-	-
سازماندهی	-	-	سازماندهی محیط یادگیری	-	-
راهبرد برنامه ریزی	-	-	مدیریت تلاش	-	-
راهبرد کنترل و نظارت	-	-	استفاده از خود تقویتی	-	-

جدول شماره ۹- توزیع فراوانی بر حسب مؤلفه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی پایه سوم

مؤلفه	فراوانی	درصد	مؤلفه	فراوانی	درصد
تکرار و مرور	-	-	راهبردهای نظم دهی	-	-
بسط و گسترش معنایی	۲۷	۸۱/۸۱	مدیریت زمان	-	-
سازماندهی	۶	۱۸/۱۸	سازماندهی محیط یادگیری	-	-
راهبرد برنامه ریزی	-	-	مدیریت تلاش	-	-
راهبرد کنترل و نظارت	-	-	استفاده از خود تقویتی	-	-

جدول شماره ۱۰- توزیع فراوانی بر حسب مؤلفه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی پایه چهارم

مؤلفه	فراوانی	درصد	مؤلفه	فراوانی	درصد
تکرار و مرور	۱	۳/۴۴	راهبردهای نظم دهی	-	-
بسط و گسترش معنایی	۲۶	۸۹/۶۵	مدیریت زمان	-	-
سازماندهی	۲	۶/۸۹	سازماندهی محیط یادگیری	-	-
راهبرد برنامه ریزی	-	-	مدیریت تلاش	-	-
راهبرد کنترل و نظارت	-	-	استفاده از خود تقویتی	-	-

جدول شماره ۱۱- توزیع فراوانی بر حسب مؤلفه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی پایه پنجم

مؤلفه	فراوانی	درصد	مؤلفه	فراوانی	درصد
تکرار و مرور	۴	۱۰/۵۲	راهبردهای نظم دهی	-	-
بسط و گسترش معنایی	۲۵	۶۵/۷۸	مدیریت زمان	۷	۱۸/۴۲
سازماندهی	۲	۵/۲۶	سازماندهی محیط یادگیری	-	-
راهبرد برنامه ریزی	-	-	مدیریت تلاش	-	-
راهبرد کنترل و نظارت	-	-	استفاده از خود تقویتی	-	-

جدول شماره ۱۲- توزیع فراوانی بر حسب مؤلفه راهبردهای یادگیری خودتنظیمی پایه ششم

مؤلفه	فراوانی	درصد	مؤلفه	فراوانی	درصد
تکرار و مرور	۴	۱۲/۵	راهبردهای نظم دهی	-	-
بسط و گسترش معنایی	۲۰	۶۲/۵	مدیریت زمان	۶	۱۸/۷۵
سازماندهی	-	-	سازماندهی محیط یادگیری	۲	۶/۲۵
راهبرد برنامه ریزی	-	-	مدیریت تلاش	-	-
راهبرد کنترل و نظارت	-	-	استفاده از خود تقویتی	-	-

بحث و نتیجه گیری

برنامه فلسفه برای کودکان با ارائه برنامه تأملی به نظام آموزشی، مدعی پرورش کودکان و نوجوانانی است که ارزش ها را مورد واکاوی قرار می دهند و عواطف و هنجارهای خود را می شناسند و چرایی و صحت آن را در یک محیط آزاد و ژرف اندیش مورد ارزیابی قرار می دهند و ضمن درک احساس و عواطف دیگران برای آن چه جهان را به جای بهتری برای زیستن می کند برنامه دارند [۳۵]. لذا مدارس، به دلیل کارکردهای مهم آموزشی و تربیتی و جایگاهی که در بین دانش آموزان دارند، نقش مهمی را در زمینه ارتقای توانمندی دانش آموزان و مراقبت از آنها در برابر آسیب های اجتماعی بر عهده دارند [۳۶]. از این رو هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی مؤلفه های توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی در کتب هدیه های آسمان دوره اول و دوم ابتدایی بود. بر اساس فراوانی های به دست آمده در جدول شماره ۱ می توان نتیجه گرفت که در کتب هدیه های آسمان بیشترین توجه به توانمندسازی دانش آموزان در برابر آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه اقتصادی و کمترین توجه به آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه سیاسی شده است. در کتاب هدیه های آسمان پایه دوم به توانمندسازی دانش آموزان در برابر آسیب های مربوط به سرمایه اقتصادی و زیر مؤلفه ی تخریب منابع و آلوده سازی محیط زیست بیشتری توجه شده است؛ و در کتاب پایه سوم آسیب های مربوط به سرمایه اجتماعی بیشترین مقدار فراوانی را دارد. در کتاب پایه چهارم مؤلفه آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه اجتماعی بیشترین و مؤلفه آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه سیاسی کمترین میزان فراوانی را به خود اختصاص داده اند و در کتاب هدیه های آسمان پایه پنجم بیشترین میزان توجه به مؤلفه آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه اقتصادی و کمترین میزان توجه به مؤلفه آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه سیاسی می باشد؛ همچنین در کتاب پایه ششم مؤلفه آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه اجتماعی بیشترین و مؤلفه آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه سیاسی کمترین فراوانی را به خود اختصاص داده اند. در جهت تبیین یافته های به دست آمده مربوط به مؤلفه توانمندسازی در برابر آسیب های اجتماعی، می توان گفت که به زیر مؤلفه آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه اجتماعی و اقتصادی با توجه به اهمیت آن ها بیشترین توجه شده است. نخستین و معروف ترین نظریه اقتصادی درباره انحرافات اجتماعی به نام «انتخاب مستدل» است که طبق این نظریه افراد برای گرفتن تصمیم به ارتکاب رفتار انحرافی (مثل جرم) منافع و مضار متصور برای آن را با رفتارهای بهنجار (مثل کار) مقایسه می کنند؛ مثلاً در شرایط بیکاری و پایین بودن حداقل دستمزدها انتظار می رود جرم نیز افزایش یابد [۳۷]. بنابراین با توجه به اهمیت این زیرمؤلفه توانمندسازی دانش آموزان در برابر این آسیب ها و پیشگیری از آسیب ها و انحرافات مربوط به سرمایه اجتماعی و اقتصادی، کتب مورد نظر به خوبی آموزش های لازم را در بر دارد اما هیچ آموزشی در کتب مورد نظر در مورد مؤلفه آسیب های اجتماعی مربوط به سرمایه سیاسی (قدرت) که شامل زیر مؤلفه های؛ رابطه گرایی، پارتی بازی، خویشاوندگرایی، حذف رقیب و ترورشخصیت است، داده نشده و لازم است که برنامه ریزان و طراحان کتب هدیه های آسمان به این نکته توجه کنند و آموزش های لازم را در قالب متن و تصویر در کتاب های مورد نظر بگنجانند. علاوه بر این، امروزه یادگیری خودتنظیمی به عنوان سازه ای مهم در آموزش و پرورش مطرح بوده و مورد توجه سیاست گذاران، معلمان، مربیان و والدین قرار گرفته است. این سازه جدید مباحثی را در باب اصلاح مدارس در سراسر جهان برانگیخته است [۳۸]. بر اساس فراوانی های به دست آمده در جدول شماره ۷ می توان نتیجه گرفت که در کتاب هدیه های آسمان دوره اول و دوم مقطع ابتدایی مؤلفه راهبردهای شناختی بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده است. در جهت تبیین این یافته ها می توان گفت؛ با توجه به اطلاعات به دست آمده به مؤلفه ی راهبردهای فراشناختی که ابزارهایی جهت هدایت راهبردهای شناختی و نظارت بر آنها می باشند و فراگیر از طریق آن ها از راهبردهای شناختی خود بیشترین استفاده را می برد [۳۹] توجهی نشده است؛ لذا توجه به این راهبرد و نیز راهبرد های مدیریت برای یادگیری عمیق تر در کتاب های درسی، ضروری به نظر می رسد و طراحان کتاب های درسی باید به این راهبردها برای رسیدن به اهداف مورد نظر توجه بیشتری داشته باشند. در مدارس، آزمون و ارزشیابی محدود به مطالب و محتوای کتاب درسی است و کتاب ها رسانه هایی هستند که مطالب با ارزشی در اختیار دانش آموزان قرار می دهند، همچنین کتاب هدیه های آسمان به عنوان یکی از کتاب های تاثیرگذار در کسب مهارت های زندگی و پیشگیری از آسیب های اجتماعی محسوب می شود، بنابراین پیشنهاد می شود، مولفان این کتاب توجه برابر به توزیع زیر مؤلفه های توانمندسازی دانش آموزان در برابر آسیب های اجتماعی به ویژه آسیب های مربوط به حوزه سیاست داشته باشند و همچنین در رابطه با راهبردهای یادگیری خودتنظیمی به زیرمؤلفه راهبردهای فراشناختی با توجه به اهمیت آن توجهی نشده که باید آموزش آن را در قالب متن و تصاویر در کتاب های درسی بگنجانند.

۱. social harms
۲. empowerment
۳. self-regulation learning strategies
۴. Bandura
۵. Vohs , Baumeister
۶. Zimmerman
۷. Fonteyne
۸. Usher, Pajares
۹. Aksan
۱۰. Sharp

فهرست منابع

[۱] KeshtvarzKandazi E ,Ghasemi F : Analyzing the role of the education system and teachers in citizenship education. The ۱th Scientific Research Conference of Educational Sciences and Psychology, Social and Cultural Damages of Iran, Tehran, Association for the Development and Promotion of Basic Sciences and Techniques, ۲۰۱۷.[Persian].

[۲] Shirkarmi J, Khodadadi Q :Education, humanization and social reform. Journal of new achievements in humanities studies, ۲۰۱۸;۱.[Persian].

[۳] Hosseini Sangrizeh A, Niaz Azari K, Enayati T: Effective factors on the empowerment of schools with emphasis on the social care system of students. School Management Scientific Research Quarterly, ۲۰۱۸; ۷, ۴: ۲۶۰-۲۸۳.[Persian].

[۴] Mahboubi Manesh H: A short reflection on social harm as a public security issue, Danesh Zamizi magazine, ۲۰۱۵;۳۰. [Persian].

[۵] Abdullahi M:Social harms and the process of its transformation in Iran, Tehran, Agharah, ۲۰۱۴.[Persian].

[۶] Navabinejad Sh :Normal and abnormal behaviors of children and adolescents and ways to prevent and treat abnormal, Parents and Educators Association Publications, Tehran, ۲۰۱۱. [Persian].

[۷] Dorostkar Ahmadi Y: Surveying and Identifying the Social Damage of Torbat Jam Youth Students. Master's Degree in Social Sciences, Payame Noor University of Khorasan Razavi, ۲۰۱۷.[Persian].

[۸] Mark D, Kadden M, Kabela C, Elise P, Nancy M :Coping skills training and contingency management treatments for marijuana dependence: exploring mechanisms of behavior change, Addiction , ۱۰۳(۴), ۶۳۸-۶۴۸.

[۹] Hosseini Sangrizeh A, Niaz Azari K, Enayati T: Effective factors on the empowerment of schools with emphasis on the social care system of students. School Management Scientific Research Quarterly, ۲۰۱۸; ۷, ۴: ۲۶۰-۲۸۳.[Persian].

[۱۰]Abdollahi M: Social Damage and Its Evolution in Iran, Vol. ۲۰۱۱ ;۱, Tehran: Agaah Publications [Persian].

[۱۱] Tangney, J. P., BOONE, A. L., & BAUMEISTER, R. F: High self-control predicts good adjustment, less pathology, better grades, and interpersonal success , In Self- Regulation and Self-Control. ۲۰۱۸; ۱۸۱-۲۲۰.

[۱۲] Schunk, D. H., & Zimmerman, B. J: Selfregulation of learning and performance: Issues and educational applications. Hillsdale, Nj: Erlbaum.

- [۱۳] Entezami, n; Ahghar, Gh. And Shabani Gilchalan, H. (۱۳۹۶). The effect of self selfregulatory learning on conflict resolution styles of middle school students. *New educational approaches*, ۱۲ (۲), Spring and Summer ۲۰۱۷, pp. ۱۲۹-۱۱۰. [Persian].
- [۱۴] Vohs K. D, Baumeister, R. F: Understanding self-regulation: An introduction. In R.F. Baumeister & K. D. Vohs (Eds.), *Handbook of self-regul*, ۲۰۰۴.
- [۱۵] Zimmerman, B.J, & Pons, M: Development of a structural interview for assessing student use of self-regulated learning strategies. *American educational research*, ۱۹۸۶; ۲۳, ۶۱۴-۶۲۸.
- [۱۶] Pintrich, P.R., Schunk, D.H: *Motivation in Education: Theory, Reaserch&Aplications*, ۲۰۰۴; (۳ edition), ۶۸-۸۲.
- [۱۷] Mohammad Amini Z: The relationship between self-regulated learning strategies and motivational beliefs with students' academic progress. *Scientific Quarterly of New Educational Thoughts*, ۲۰۰۸; ۴, ۴, ۱۲۳-۱۴۶..
- [۱۸] Kohi M, Karsheki H, Mehram B: Examining the role of educational groups and academic levels in the research self-regulation of postgraduate students *Educational research*. ۲۰۱۸; ۳۸, ۸۶-۱۰۶. [Persian].
- [۱۹] Fonteyne, L. Duyck, W. De Fruyt, F: Program-specific prediction of academic achievement on the basis of cognitive and non-cognitive factors. *Learning and Individual Differences*, Volume ۵۶, ۲۰۱۷; ۳۴-۴۸.
- [۲۰] Usher, E. L., & Pajares, F: Inviting confidence in school: Invitations as a critical source of the academic self-efficacy beliefs of entering middle school students. *Journal of Invitational Theory and Practice*, ۲۰۰۶; ۱۲, ۷-۱۶.
- [۲۱] Aksan, N: A descriptive study: epistemological beliefs and self regulated learning. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, ۲۰۰۹; ۱, ۸۹۶-۹۰۱.
- [۲۲] Sharp, C.R: Self-regulation in high school students, *Educational Reaserch*, . ۲۰۰۲; ۱۹۴, ۲۹-۴۱.
- [۲۳] Mehrjo M, Noorian M, Nakhai N, Norouzi D : Studying patterns and methods of empowering preschool children to deal with social harm. *Research in curriculum planning*, ۱۴۰۰; ۱۸, ۴۱ (۶۸), ۱۴۲-۱۶۲. [Persian].
- [۲۴] Hosseini Sangrizeh A, Niaz Azari K, Enayati T: Effective factors on the empowerment of schools with emphasis on the social care system of students. *School Management Scientific Research Quarterly*, ۲۰۱۸; ۷, ۴: ۲۶۰-۲۸۳.
- [۲۵] Salehi Bahabadi M H, Rahmati A, Farhosh M: The effect of life skills training on social and psychological harms of first secondary school students in Qom city in the academic year of ۲۰۱۵-۲۰۱۶. *Islam and psychological research*, ۲۰۱۹; ۶, ۷-۲۳. [Persian].
- [۲۶] Mehrjo M, Noorian M, Nakhai N, Norouzi D : Studying patterns and methods of empowering preschool children to deal with social harm. *Research in curriculum planning*, ۱۴۰۰; ۱۸, ۴۱ (۶۸), ۱۴۲-۱۶۲. [Persian].
- [۲۷] Jalilzadeh H, Zarei H A : The effectiveness of teaching self-regulation strategies on academic motivation and exam anxiety in students. *Education and Evaluation Journal*, ۲۰۱۷; ۴۲. [Persian].
- [۲۸] Mir Hosseini F, Lavasani Gh A, Davoudi M, Hijazi E : The effectiveness of teaching self-regulated learning skills in the motivational components and academic performance of elementary school students, the fourth national school psychology conference, ۲۰۱۶. [Persian].
- [۲۹] Rouhani, Abbas and Moradi, Ruhollah : The effectiveness of teaching self-regulation strategies on self-efficacy, motivation and academic progress of second-year secondary school boys in Isfahan city. *Quarterly Journal of Analytical-Cognitive Psychology*; ۲۰۱۷; ۳۵, ۲۱-۳۲. [Persian].

- [۳۰] Yar Mohammadian, MH. : Principles of curriculum planning. Tehran, Yadavare Kitab, ۲۰۱۱; ۲۸۰. [Persian].
- [۳۱] Sotoudeh. H :Social harms (sociology of deviations). Tehran, Avai Noor publishing house ۲۰۱۹. [Persian].
- [۳۲] Saif A: Assessment of learning process and products (۲nd ed.). Tehran, Nash Duran. ۲۰۰۹. [Persian].
- [۳۳] Mousaviyan S: Comparison of strong and weak students in using learning strategies (cognitive-metacognitive strategies), ۲۰۰۸. [Persian].
- [۳۴] Tavaklizadeh J: Investigating the effectiveness of teaching self-regulated learning strategies on the state of mental health, attribution style and self-efficacy of third-year high school students in Najaf Abad city, master's thesis, Allameh Tabatabai University, ۲۰۰۷. [Persian].
- [۳۵] Hedayati, M :Construction and Standardization of Caring Thinking Questionnaire Based on "philosophy for Children" Educational Approach, Journal of Educational Sciences, ۲۰۱۸; ۲۵ (۲), ۱۵۳-۱۷۸. [Persian].
- [۳۶] Shakibaei T, Shakibaei S, Mahi M: A Guide to Teaching Skills for Coping with Addiction and Social Damages: Specially for Secondary School Students, Tehran: Publisher: ma and shoma, ۲۰۱۳. [Persian].
- [۳۷] Wamghi R, Rafiei H, Madani Ghafarokhi S : Compilation of the national document to reduce and control social harms ۲۰۱۵-۲۰۱۵. (Codification of an experience). Social welfare scientific-research quarterly, ۲۰۰۶; ۹, ۳۲. [Persian].
- [۳۸] Yasminejad P, Taheri M, Golmohamedian M, Ahadi H :Self-regulation rate with the motivation of progress and academic progress of middle school students in Tehran. Two Quarterly Journals of Learning Research, ۲۰۱۲ ۲۰(۳), ۳۲۵-۳۳۸. [Persian].
- [۳۹] Derakhshan Hore Kh : Learning and Regulation, Educational Technology Development Monthly, ۲۰۰۹; ۲۶, ۲, ۲۷-۲۹ [Persian].